

Čtvrtek 16. prosince 2021

P9_TA(2021)0510

Situace na Kubě, konkrétně případy Josého Daniela Ferrera, Dámy v bílém Aymary Nietové, Maykela Castilla, Luise Roblese, Félix Navarry, Luise Manuela Otera, reverenda Lorenza Rosalese Fajardy, Andyho Duniera Garcíi a Yunióra Garcíi Aguilery

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. prosince 2021 o situaci na Kubě, konkrétně o případu Josého Daniela Ferrera, Dámy v bílém Aymary Nietové, Maykela Castilla, Luise Roblese, Félix Navarry, Luise Manuela Otera, reverenda Lorenza Rosalese Fajardy, Andyho Duniera Garcíi a Yunióra Garcíi Aguilery (2021/3019(RSP))

(2022/C 251/12)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Kubě, zejména na usnesení ze dne 16. září 2021 o tvrdých zákrocích vlády proti protestům a občanům na Kubě ⁽¹⁾,
- s ohledem na Dohodu o politickém dialogu a spolupráci mezi Evropskou unií a Kubou podepsanou v prosinci 2016 a prozatímně prováděnou od 1. listopadu 2017 ⁽²⁾,
- s ohledem na prohlášení mluvčí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) ze dne 14. listopadu 2021 k rozhodnutí o odebrání akreditace novinářům agentury EFE,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a na další mezinárodní smlouvy a nástroje v oblasti lidských práv,
- s ohledem na prohlášení Meziamerické komise pro lidská práva a Úřadu zvláštního zpravodaje pro svobodu projevu ze dne 29. listopadu 2021 o represivních státních opatřeních, jež zabránila pochodu občanů, který byl na Kubě svolán na 15. listopad 2021,
- s ohledem na společné prohlášení několika umělců a organizací PEN International, PEN America's Artists at Risk Connection a Human Rights Watch ze dne 8. prosince 2021 o ukončení represí vůči umělcům na Kubě,
- s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestům, jíž je Kuba smluvní stranou,
- s ohledem na dopis zástupce výkonného ředitele ESVČ pro Ameriku ze dne 10. května 2021 adresovaný zástupcům občanské společnosti ohledně jejich zapojení do provádění dohody o politickém dialogu a spolupráci (ARES(2021) 247104),
- s ohledem na definici „organizace občanské společnosti“ zveřejněnou na internetových stránkách Úředního věstníku Evropské unie (EUR-Lex),
- s ohledem na kubánskou ústavu a trestní zákoník,
- s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacního řádu,

A. vzhledem k tomu, že dne 11. července 2021 proběhly ve více než 50 městech ostrova přelomové demonstrace s cílem pokojně protestovat proti zoufalé socioekonomické krizi, chronickému nedostatku léků a dalšího základního zboží a systematickému omezování lidských práv; vzhledem k tomu, že tyto obtíže, souběžně s onemocněním COVID-19, vedly k nárůstu požadavků na občanská a politická práva a demokracii; vzhledem k tomu, že v reakci na demonstrace se kubánská vláda systematicky zaměřuje na demonstranty, politické disidenty, náboženské vůdce, aktivisty v oblasti lidských práv a nezávislé umělce, z nichž jsou někteří nositeli Sacharovovy ceny, kvůli jejich pokojnému prodemokratickému a lidskoprávnímu aktivismu; vzhledem k tomu, že několik desítek těchto osob bylo údajně svévolně zatčeno, zadrženo nebo umístěno do domácího vězení, je pod neustálým dozorem a čelí fiktivním a zneužívajícím obviněním z trestné činnosti;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2021)0389.

⁽²⁾ Úř. věst. L 337 I, 13.12.2016, s. 1.

Čtvrtek 16. prosince 2021

- B. vzhledem k tomu, že José Daniel Ferrer, Dáma v bílém Aymara Nietová, Maykel Castillo, Luis Robles, Félix Navarro, Luis Manuel Otero, reverend Lorenzo Rosales Fajardo, Andy Dunier García a Yunior García Aguilera jsou jen několika příklady ze stovek Kubánců, kteří čelí nespravedlnosti a represím ze strany kubánského režimu;
- C. vzhledem k tomu, že osoby, které byly svévolně uvězněny, jsou neustále v izolaci, včetně pobytu v trestních celách, a jsou vystavovány krutému mučení a nelidskému a ponižujícímu zacházení bez přístupu ke svým právníkům a řádné lékařské péči; vzhledem k tomu, že někteří z nich jsou zadržováni ve věznicích daleko od svých domovů, což brání jejich rodinám, aby je navštívily; vzhledem k tomu, že několik zadržených trpí zdravotními problémy, a proto je jejich propuštění obzvláště naléhavé;
- D. vzhledem k tomu, že mnoha dalším lidem, kteří ze země uprchli nebo byli nuceni ji opustit, nebyl umožněn návrat a v dohledné budoucnosti zůstanou v exilu; vzhledem k tomu, že čtyři zpravodajové OSN již odsoudili zločin nuceného vysídlování disidentů na Kubě;
- E. vzhledem k tomu, že dne 21. září 2021 platforma Archipiélago a další skupiny občanské společnosti veřejně a transparentním způsobem požádaly příslušné orgány o povolení uspořádat dne 15. listopadu 2021 pokojnou demonstraci na podporu dodržování lidských práv a propuštění politických vězňů v zemi; vzhledem k tomu, že kubánské orgány plánované protesty zakázaly, neboť je považovaly za nezákonné a neuznaly oprávněnost důvodů uvedených pro konání demonstrace;
- F. vzhledem k tomu, že v předvečer pokojných demonstrací naplánovaných na 15. listopad 2021 zrušily kubánské orgány akreditace novinářů pracujících na Kubě pro španělskou zpravodajskou agenturu EFE, což mělo jasně za cíl zastavit tok otevřených a pravdivých zpráv z ostrova;
- G. vzhledem k tomu, že kubánský stát je povinen uznávat, chránit a zajistit právo na pokojné shromažďování a svobodu projevu, aniž by docházelo k diskriminaci na základě politických názorů; vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby státní úředníci donucovacích orgánů jednali v přísném souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv, pokud jde o zásady zákonnosti, výjimečnosti, přiměřenosti a nezbytnosti;
- H. vzhledem k tomu, že dne 5. července 2017 udělil Parlament souhlas s dohodou o politickém dialogu a spolupráci, s jasnými podmínkami ohledně zlepšení situace v oblasti lidských práv a demokracie na Kubě, která obsahuje doložku, podle níž se v případě porušování ustanovení o lidských právech platnost dohody pozastavuje; vzhledem k tomu, že dne 26. února 2021 se konal třetí formální dialog o lidských právech mezi EU a Kubou v rámci dohody o politickém dialogu a spolupráci; vzhledem k tomu, že obě strany jednaly o otázce svobody pokojného shromažďování a sdružování; vzhledem k tomu, že EU v souladu s mezinárodními právními předpisy v oblasti lidských práv zdůraznila, že je důležité umožnit všem občanům aktivní účast ve společnosti prostřednictvím organizací a sdružení občanské společnosti; vzhledem k tomu, že EU připomněla, že je třeba dodržovat závazky vyplývající z mezinárodního práva v oblasti lidských práv;
- I. vzhledem k tomu, že politický dialog musí zahrnovat přímou intenzivní účast nezávislé občanské společnosti a všech politických představitelů opozice, a to bez jakýchkoli omezení, jak je zdůrazněno v článku 36 dohody o politickém dialogu a spolupráci;
- J. vzhledem k tomu, že Evropský parlament opakovaně odsoudil porušování lidských práv na Kubě a zdůraznil porušování ustanovení čl. 1 odst. 5 a čl. 2 písm. c), článků 5, 22 a čl. 43 odst. 2 dohody o politickém dialogu a spolupráci mezi Evropskou unií a Kubou podepsané v roce 2016, v níž se kubánská vláda zavazuje dodržovat lidská práva;
- K. vzhledem k tomu, že Parlament udělil třikrát Sacharovovu cenu za svobodu myšlení kubánským aktivistům: v roce 2002 Oswaldovi Payáovi, v roce 2005 organizaci Dámy v bílém a v roce 2010 Guillermu Fariñasovi; vzhledem k tomu, že laureáti Sacharovovy ceny a jejich příbuzní jsou nadále pravidelně obtěžováni a zavražďováni, nesmí odjet ze země a účastnit se mezinárodních akcí; vzhledem k tomu, že dne 8. prosince 2021 laureáti Sacharovovy ceny Berta Solerová, vůdčí osobnost hnutí Dámy v bílém, a Guillermo Fariñas zaslali vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku dopis, v němž navrhli, že se své ceny vzdají, pokud ESVC v blízké budoucnosti nadále nebude poskytovat podporu občanské společnosti, zatímco na Kubě dochází ke zločinům proti lidskosti; vzhledem k tomu, že dne 9. prosince 2021 byl Guillermo Fariñas unesen a převezen proti své vůli do nemocnice;

Čtvrtek 16. prosince 2021

1. co nejdůrazněji odsuzuje systematické zneužívání namířené mj. proti protestujícím, politickým disidentům, náboženským vůdcům, aktivistům v oblasti lidských práv a nezávislým umělcům, včetně jejich svévolného zadržování a nepatřičného omezování jejich pohybu a komunikace, jako je domácí vězení a dohled, mučení a špatné zacházení, jehož se dopouští kubánská vláda;
2. vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění Josého Daniela Ferrera, Dámy v bílém Aymary Nietové, Maykela Castilla, Luise Roblese, Félixeho Navarra, Luise Manuela Otera, reverenda Lorenza Rosalese Fajarda a Andyho Duniera Garcíu a všech osob zadržovaných za výkon jejich práva na svobodu projevu a pokojné shromažďování; vyzývá kubánské orgány, aby upustily od zneužívajících obvinění z trestné činnosti a umožnily osobám v exilu návrat do své země, včetně například Yunióra Garcíu; odsuzuje skutečnost, že kubánská vláda používá systematické nucené vysídlení z důvodu přesvědčení; odsuzuje nedávný únos a svévolné zadržení laureáta Sacharovovy ceny Guillerma Fariñase a navzdory jeho nedávnému propuštění vyzývá, aby bylo ukončeno opakované a soustavné svévolné zatýkání a pronásledování, jemuž čelí;
3. odsuzuje mučení, nelidské, ponižující a špatné zacházení, kterého se dopouštějí kubánské orgány; vyzývá k rychlému a nestrannému vyšetření těchto případů a žádá, aby byl rodinám obětí poskytnut okamžitý přístup a obětem lékařská péče podle jejich výběru;
4. žádá důvěryhodné záruky v souvislosti s právem na spravedlivý proces a nezávislostí soudnictví a žádá zajištění toho, aby osoby zbavené svobody měly přístup k nezávislému právnímu zástupci;
5. naléhavě vyzývá kubánské orgány, aby okamžitě ukončily politiku represí, která udržuje kulturu strachu a potlačuje všechny formy dialogu, jakož i svobodu projevu a shromažďování; odsuzuje pokračující represivní a zastrašující strategie Kubu, jejichž cílem je mařit veškeré prodemokratické iniciativy občanské společnosti, jako byl občanský pochod svolaný na 15. listopad 2021, který se neuskutečnil v důsledku výhrůzek, obtěžování, obléhání, zadržování a dalších represivních kroků proti civilistům; zdůrazňuje, že základní práva, jako je svoboda projevu, sdružování a shromažďování, musí být vždy dodržována a respektována; vyzývá kubánské orgány, aby zajistily a zaručily právo na svobodu projevu, sdružování a pokojného shromažďování za všech okolností tím, že umožní pokojné demonstrace v zemi;
6. trvá na tom, že kubánské orgány musí zajistit dodržování hospodářských, sociálních a kulturních práv obyvatelstva, aby uspokojily jeho potřebu lepšího přístupu k potravinám a lékům a zajistily účinnou reakci na pandemii COVID-19;
7. vyzývá kubánské orgány, aby zvláštní zpravodajce OSN pro svobodu projevu a zvláštní zpravodajce OSN pro situaci obránců lidských práv okamžitě povolily vstup do země, aby mohli zdokumentovat stav lidských práv na Kubě;
8. znovu vyzývá členské státy, ESVČ a její delegaci na Kubě, aby důrazně a veřejně odsoudily svévolné zadržování a omezení volného pohybu pana Ferrera, paní Nietové, pana Castilla, pana Otera, pana Roblese, pana Navarra, reverenda Rosalese Fajarda, pana Garcíu Lorenza a stovek pokojných demonstrantů, kteří byli uvězněni v důsledku demonstrací konaných dne 11. července a 15. listopadu 2021, a aby přijaly veškerá nezbytná opatření na ochranu demokracie a lidských práv; vyjadřuje svou jednoznačnou podporu umělcům donuceným k odchodu do exilu, stejně jako novinářům, obráncům lidských práv a sociálním a politickým aktivistům, kteří byli nuceni opustit Kubu, jako je pan García Aguilera;
9. žádá kubánské orgány, aby umožnily delegaci EU a zástupcům členských států, jakož i nezávislým organizacím na ochranu lidských práv vstup do země, aby mohli sledovat soudní procesy a provádět návštěvy věznic, kde jsou nadále zadržovány stovky aktivistů a běžných Kubánců za to, že uplatnili své právo na svobodu projevu a shromažďování, včetně těch, kteří jsou obviněni z „pohrdání“, „odporu“ a „podněcování ke spáchání trestného činu“ či z porušení dalších ustanovení trestního zákoníku;
10. naléhavě vyzývá kubánskou vládu, aby uvedla svou politiku v oblasti lidských práv do souladu s mezinárodními normami stanovenými v chartách, prohlášeních a mezinárodních nástrojích, jichž je Kuba signatářem, a aby umožnila občanské společnosti a politickým představitelům opozice aktivně a bez omezení se účastnit politického a společenského života a zaručila jim základní svobody a jejich uplatňování; vyzývá kubánské orgány, aby naslouchaly hlasu svých občanů a zapojily se do demokratického vnitrostátního procesu;

Čtvrtek 16. prosince 2021

11. odsuzuje svévolné zrušení tiskové akreditace agentury EFE a veškeré svévolné omezování činnosti mezinárodních a kubánských tiskových zpravodajů;
  12. připomíná, že rozhodně podporuje obránce lidských práv na Kubě a jejich práci; vyzývá zástupce všech členských států, aby na setkáních s kubánskými orgány hovořili o znepokojivé situaci v oblasti lidských práv a zintenzivnili podporu skutečné a nezávislé občanské společnosti a aby se během návštěv Kuby setkávali s laureáty Sacharovovy ceny, a zajišťovali tak jednotné uplatňování vnitřní a vnější politiky EU v oblasti lidských práv, a tím posilovali zapojení zástupců nezávislé občanské společnosti a podporovali práci obhájců lidských práv; vyjadřuje politování nad tím, že kubánští a evropští zástupci nezávislé občanské společnosti byli vyloučeni z účasti na dialogu, který je podle ustanovení dohody o politickém dialogu a spolupráci závazný; vyjadřuje politování nad rozdílnými postoji a politikami ESVČ a Evropského parlamentu týkajícími se Kuby a důrazně vyzývá ESVČ, aby nenechávala občanskou společnost na Kubě bez pomoci;
  13. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že ačkoli Evropský parlament vyjádřil souhlas s dohodou o politickém dialogu a spolupráci, kubánské orgány odmítají umožnit Parlamentu, jeho delegacím a některým politickým skupinám navštívit Kubu; vyzývá orgány, aby neprodleně povolily vstup do země;
  14. zdůrazňuje, že všechny strany jsou povinny plnit závazná ustanovení dohody o politickém dialogu a spolupráci a usnesení ze dne 5. července 2017; v této souvislosti připomíná, že jakýkoli dialog mezi Evropskou unií a kubánskou občanskou společností o možnostech financování musí probíhat pouze s nezávislými organizacemi občanské společnosti, přičemž je třeba zajistit, aby poskytnuté finanční prostředky nepřispívaly k financování kubánského režimu a aby usilovaly o zlepšení životní úrovně kubánského obyvatelstva;
  15. vyjadřuje politování nad tím, že navzdory přijetí dohody o politickém dialogu a spolupráci se situace v oblasti demokracie a lidských práv nezlepšila, naopak se výrazně zhoršila; připomíná, že s ohledem na dohodu o politickém dialogu a spolupráci musí Kuba dodržovat a upevňovat zásady právního státu, demokracie a lidských práv; vyjadřuje hluboké politování nad skutečností, že všechny výše uvedené případy představují další a trvalé porušování dohody;
  16. znovu vyzývá Radu, aby přijala sankce proti osobám odpovědným za neustálé porušování lidských práv na Kubě;
  17. připomíná, že dohoda o politickém dialogu a spolupráci obsahuje doložku o lidských právech, což je standardní základní prvek mezinárodních dohod EU, který umožňuje platnost dohody pozastavit, pokud dojde k porušení ustanovení o lidských právech;
  18. opakuje svou výzvu, aby Evropská unie aktivovala čl. 85 odst. 3 písm. b) s cílem okamžitě svolat schůzi smíšeného výboru z důvodu porušení dohody ze strany kubánské vlády, což představuje „zvlášť naléhavý případ“, který může vést k pozastavení dohody z důvodu trvalého a závažného porušování demokratických zásad a nedodržování všech základních lidských práv a základních svobod, které jsou stanoveny ve Všeobecné deklaraci lidských práv a představují základní prvek této dohody, jak je zakotveno v čl. 1 odst. 5, a z důvodu chybějící nápravy této situace navzdory četným výzvám;
  19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vládě a Národnímu shromáždění lidové moci Kuby, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států, vysoké komisařce Organizace spojených národů pro lidská práva a vládám členských států Společenství latinskoamerických a karibských států.
-